

■ Heliga Konstantin och Helenas minne och festdag i Stockholm 21 maj 2015

Helige apostralike Konstantin

Hans vision och vårt ansvar

† *Metropolit Kyprianos*
av *Oropos* och *Fili*

*Ärade Biskop Johannes av Makarioupolis,
Respekterade fäder, mödrar, systrar och bröder,
Kära andliga barn,*

Kristus är mitt ibland oss! Måtte Vår Guds Moder Theotokos, de Heliga Änglarnas kör och Kyrkans helgon, som är våra äldre syskon, alltid vara våra vägledare, beskyddare och tröstare på vår vandring mot Himmelriket.

De ärade apostralika kungligheterna Heliga Konstantin och Helenas stora högtid har åter samlat oss i år i denna historiska och missionerade kyrka som är tillägnad dem för att hedra och tacka dem till Faderns, Sonens och den Helige Andens ära. Amen!

* * *

Det är verkligen gott för vår frälsning att vi hedrar Heliga kung Konstantin och drottning Helena. Samtidigt är det en särskild välsignelse att det sker här i de nordligaste delarna av Europa, ett Europa som aldrig varit väl inställt till den Helige Konstantin. Det har inte bara förnekat hans storhet, utan också vänt sig mot honom och fortsätter att göra det med passionerad fördomsfullhet och vanhelgar honom, den Ortodoxa

Kyrkans och den världsomfattandes civilisationens stora personlighet.

Biskop Johannes, vår Ortodoxa

missions pionjär i västeuropa, tog verkligen ett beslut som var inspirerat av Gud när han tillägnade sitt viktiga verk till den Helige apostlalike

Konstantin. På så sätt vände han sig med

vishet och urskillningsförmåga bort från den

västliga rationalismen som har vetenskapen som en yttre klädnad, men som har bidragit till att folk blivit mer primitiva och ociviliserade och ett moralisk fördärv utan like.

Ja, Helige Konstantin är den store, historiske, andlige och kyrkliche personlighet som utgör en respons på Europas ateistiska, amoralistiska, marxistiska, romersk katolska och protestantiska vetenskapliga läror. Med andra ord, han var inte bara den förste kristne kejsaren av det omfattande kejsardömet, utan han som på 300-talet konsekvent förenade praktik och teori i ord och gärningar och omvälvde radikalt den hedniska grunden och samhällsperspektivet. Han omdanade hela det institutionella officiella livets system och ville genomsyra det med den kyrkliga livsuppfattningen med Korset och Kristus som centrum.

* * *

Stockholms Ortodoxa stifts kyrka, i vilken vi idag firar de heliga apostlalika kungligheterna, utgör en lysande ambon för Ortodoxin, det vill säga för den sanna evangeliska tron, men också Konstantin den stores vision om att kristendomen skulle spridas i kejsardömet och skapandet av en kristen civilisation i Europa.

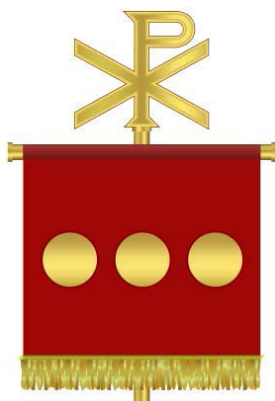
Europa försöker att obetydliggöra den helige apostlalike Konstantin och bokstavligen tillintetgöra bilden av honom. Med rätta

har det skrivits att ”ingen annan ledare i väst har så ständigt återkommande fördömts grövre och allvarligare än Konstantin den store”.

Väst har framför allt förnekat två grundläggande element hos den helige Konstantins stora personlighet. Det första är Korsets dårskap och Korsets levnadssätt. Det andra är trons sanning och särskilt vår Frälsare Kristus gudomlighet.

• **Gällande** det första (Korsets dårskap) är det odis-

Helige Konstantins
banér

kutabelt historiskt stadfäst att Korset uppenbarade sig för Konstantin den store med den gudomliga uppmaningen ”Genom detta skall du segra”. Detta tecken från Gud utgjorde en vändpunkt i hans liv och kom att genomsyra hela hans liv som mentalitet, som teori och praktik; hans ödmjuka tankesätt, hans ödmjuka ord, hans ödmjuka och barmhärtiga levnads sätt berörde starkt de kristna, som intill den tiden hade lidit av konsekvenserna av de tidigare kejsarnas brutalitet.

Direkt förbundet med Korsets mentalitet, vilken väst förnekar, är moralisk strikthet och anständighet. Helige Konstantin var verkligen insiktsfull

därför att han förstod att de starka nationerna och staterna övervinns inte av yttre fiender, utan av inre nederlag och moraliskt fördärv. Han såg till att anpassa kejsardörets lagar efter Evangeliets principer. Han förbjöd samlevnad utanför lagligt äktenskap, han såg till att stärka familjens institution, han fastställde dödsstraff för män som begick äktenskapsbrott med en gift kvinna. Han införde de strängaste straffen för bortrövande av barn och jungfrur liksom för andra orättvisor i förhållanden gällande samlevnad.

• **Gällande** det andra, det vill säga trons sanning och särskilt vår Frälsare Kristus gudomlighet, är den helige Konstantins bidrag till Kyrkans kamp för att bevara den dogmatiska tron och Ordets gudomlighet känt och oomstritt. Under det första ekumeniska konciliet (325) och ända fram till hans avsomnande (337) förblev han trogen att vår Frälsare Kristus är ”av samma väsen” som Gud Fadern och han var en tydligt uttalad motståndare till arianismens heresi.

I sin uthållighet för trons Sanning betonade han med särskilt eftertryck att Evangeliet bara har en reell betydelse och bara är ett glädjande budskap när det predikas och levs med den korsfäste Gud som centrum, Guds Son och Ord som antagit kött, korsfästs och uppstått.

Dagens västliga teologi och filosofi vill ha en Kristus utan gudomlighet och utan Kors... Väst har överträffat till och med Arius i vanvördnad i sina försök att förse varje villfarelse och förfall med en ”stämpel” av kristen auktoritet. Något som väst förbigår i tystnad är människans gu-

domliggörelses mysterium genom Korset och Uppståndelsen, vilket är Kyrkans levnadssätt. Europa insisterar på en humanism som blir allt mer färglös, allt mer i motsatsförhållande till Evangeliet och Korset...

* * *

Mina kära bröder och systrar i Kristus,

Vår kyrka här som är tillägnad de heliga kungligheterna, kallar oss idag på deras festdag, att fördjupa oss allt mer i vårt ansvar: det är vår plikt som hans församlingsmedlemmar att visa upp vår kyrka såsom en levande bärare, en evigt strömmande källa av det ständigt unga, av en titlös civilisation, som var Konstantin den stores vision.

Ja, Europa behöver idag återevangeliseras genom Kristi, Sanna, Ortodoxa kyrkors församlingar som skall uppenbara och ge vittnesbörd om den Ortodoxa Sanningen.

Vårt ansvar är mycket stort gentemot våra västliga bröder, och de av dem som är välvilligt inställda och öppna, längtar efter det genuina i den Ortodoxa Sanningen och det Ortodoxa levnadssättet.

När vi vördar de heliga apostlalika helgonens ikon, kysser vi även det dyrbara Korset som finns mitt emellan dem. När vi gör det bör detta väcka oss och uppfylla oss med det Ortodoxa levnadssättets väsen, det vill säga att **Korset är vårt livs centrum och bara när vi är korsfästa är det möjligt att ge vittnesbörd om Livets Sanning** ”så att världen skall komma till tro...”

När vi kysser den heliga ikonen med det djupet, kan vi sjunga våra helgons andra troparion med insikt:

”Du har visat dig vara den förste av konungar, fromhetens gudomliga fäste, ifrån Himmelen fick du gåvan, ty du uppenbarade Kristi Kors och du spred den Ortodoxa tron. Konstantin, apostlalike med din fromma moder Helena, bed för våra själar.”

* * *

Må förbönerna av vår andlige Fader och Metropolitan Kyprianos (†17 maj 2013, kyrkl. kal.), i evig åminnelse, stödja oss i Ortodox fromhet och det dyrbara Korsets kraft stärka oss och ge oss fast stabilitet i Ortodoxin och Ortopraxin, (det vill säga hur vi tror och hur vi lever som rtdoxnt kristna).

Viska inte glömma att namnet Konstantin är latinskt (Constantinus) vilket kommer av ordet constant och betyder stabil. Det vill säga att helgonets namn är för varje from kristen en ständig påminnelse om att vi bör ha ett kungligt tankesätt, ett stabilt tankesätt, att vara stabila, väl och djupt förankrade och grundade i vår korsfäste och uppståndne Kristus. Åt Honom vare lov, pris och tillbedjan med Fadern och den Helige Anden i evighet. Amen!

*7 maj 2015, kyrklig kalender.
Det dyrbara Korsets uppen-
barelse i Jerusalem år 346
Apodosis av Pascha*

*Gud vare
lov och tacksägelse!*